

Anarchokapitalismus

Díl pětáctýřicátý:

Mít pravdu nestačí

Přednáší Urza

1. června

v klubu (de)Centrála.

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ Ignác Filip Semmelweis
 - » Co z jeho příběhu plyne za ponaučení?
- ❖ Na co nestačí marketing?
- ❖ Hledání pravdy
- ❖ Hippasus

Ignác Filip Semmelweis

❖ Maďarský lékař, porodník (1818 – 1865)

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Maďarský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Maďarský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.
 - Všiml si, že se šíří tam, kde jsou studenti medicíny.
 - Ti chodili k rodičkám přímo z pitevny; nemyli si ruce.
 - Jeho kolega zemřel na sepsi po zranění skalpelem na pitevně.

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Maďarský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.
 - Všiml si, že se šíří tam, kde jsou studenti medicíny.
 - Ti chodili k rodičkám přímo z pitevny; nemyli si ruce.
 - Jeho kolega zemřel na sepsi po zranění skalpelem na pitevně.
 - » Zavedl povinné mytí rukou, což pomohlo.

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Mad'arský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.
 - Všiml si, že se šíří tam, kde jsou studenti medicíny.
 - Ti chodili k rodičkám přímo z pitevny; nemyli si ruce.
 - Jeho kolega zemřel na sepsi po zranění skalpelem na pitevně.
 - » Zavedl povinné mytí rukou, což pomohlo.
 - Pobouřilo to jeho kolegy; ti se mu vysmáli.

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Mad'arský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.
 - Všiml si, že se šíří tam, kde jsou studenti medicíny.
 - Ti chodili k rodičkám přímo z pitevny; nemyli si ruce.
 - Jeho kolega zemřel na sepsi po zranění skalpelem na pitevně.
 - » Zavedl povinné mytí rukou, což pomohlo.
 - Pobouřilo to jeho kolegy; ti se mu vysmáli.
 - Kdyby měl pravdu, i oni by nesli odpovědnost za šíření nákazy.

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Mad'arský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.
 - Všiml si, že se šíří tam, kde jsou studenti medicíny.
 - Ti chodili k rodičkám přímo z pitevny; nemyli si ruce.
 - Jeho kolega zemřel na sepsi po zranění skalpelem na pitevně.
 - » Zavedl povinné mytí rukou, což pomohlo.
 - Pobouřilo to jeho kolegy; ti se mu vysmáli.
 - Kdyby měl pravdu, i oni by nesli odpovědnost za šíření nákazy.
 - Označil je za hlupáky, ignoranty a nezodpovědné vrahy matek.

Ignác Filip Semmelweis

- ❖ Mad'arský lékař, porodník (1818 – 1865)
 - » Zkoumal epidemii horečky omladnic u rodiček.
 - Všiml si, že se šíří tam, kde jsou studenti medicíny.
 - Ti chodili k rodičkám přímo z pitevny; nemyli si ruce.
 - Jeho kolega zemřel na sepsi po zranění skalpelem na pitevně.
 - » Zavedl povinné mytí rukou, což pomohlo.
 - Pobouřilo to jeho kolegy; ti se mu vysmáli.
 - Kdyby měl pravdu, i oni by nesli odpovědnost za šíření nákazy.
 - Označil je za hlupáky, ignoranty a nezodpovědné vrahy matek.
 - » Skončil na psychiatrii, kde ho utýrali k smrti.

Poučení pro libertariány?

❖ Tento příběh znám od několika libertariánů.

Poučení pro libertariány?

- ❖ Tento příběh znám od několika libertariánů.
- ❖ Pointou byla vždy marnost.
 - » „Společnost je nepoučitelná.“
 - » „Lidé raději zabíjejí, než aby čelili pravdě.“
 - » „Libertariáni jsou mučedníci jako I. F. Semmelweis.“

Poučení pro libertariány?

- ❖ Tento příběh znám od několika libertariánů.
- ❖ Pointou byla vždy marnost.
 - » „Společnost je nepoučitelná.“
 - » „Lidé raději zabíjejí, než aby čelili pravdě.“
 - » „Libertariáni jsou mučedníci jako I. F. Semmelweis.“
- ❖ Nemytí rukou doktorů je jako státní monopol.

Dává toto přirovnání smysl?

❖ Jsou libertariáni v pozici doktora Semmelweise?

Dává toto přirovnání smysl?

- ❖ Jsou libertariáni v pozici doktora Semmelweise?
 - » Možná ano; jsme o tom přesvědčeni.

Dává toto přirovnání smysl?

- ❖ Jsou libertariáni v pozici doktora Semmelweise?
 - » Možná ano; jsme o tom přesvědčeni.
 - Ale nemůžeme to vědět jistě, dokud to neověříme v praxi.

Dává toto přirovnání smysl?

- ❖ Jsou libertariáni v pozici doktora Semmelweise?
 - » Možná ano; jsme o tom přesvědčeni.
 - Ale nemůžeme to vědět jistě, dokud to neověříme v praxi.
 - Spousta lidí by se přirovnala k doktoru Semmelweisovi.
 - **Mnoho z nich však není vyslyšeno prostě proto, že se mýlí!**

Dává toto přirovnání smysl?

- ❖ Jsou libertariáni v pozici doktora Semmelweise?
 - » Možná ano; jsme o tom přesvědčeni.
 - Ale nemůžeme to vědět jistě, dokud to neověříme v praxi.
 - Spousta lidí by se přirovnala k doktoru Semmelweisovi.
 - Mnoho z nich však není vyslyšeno prostě proto, že se mýlí!
 - Je velice důležité si připustit, že se můžeme mýlit.

Dává toto přirovnání smysl?

- ❖ Jsou libertariáni v pozici doktora Semmelweise?
 - » Možná ano; jsme o tom přesvědčeni.
 - Ale nemůžeme to vědět jistě, dokud to neověříme v praxi.
 - Spousta lidí by se přirovnala k doktoru Semmelweisovi.
 - Mnoho z nich však není vyslyšeno prostě proto, že se mýlí!
 - Je velice důležité si připustit, že se můžeme mýlit.

- ❖ Pojd'me probrat, co dělat, máme-li pravdu.
 - » K možnosti omylu se během přednášky vrátíme.

Kdybychom měli pravdu...

❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?

Kdybychom měli pravdu...

- ❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?
 - » **Mít pravdu nestačí!**

Kdybychom měli pravdu...

- ❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?
 - » **Mít pravdu nestačí!**
 - Nadáváte-li svým kolegům do nezodpovědných vrahů.

Kdybychom měli pravdu...

- ❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?
 - » **Mít pravdu nestačí!**
 - Nadáváte-li svým kolegům do nezodpovědných vrahů.
 - Nerespektujete-li názory druhých (i když se mýlí).

Kdybychom měli pravdu...

- ❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?
 - » **Mít pravdu nestačí!**
 - Nadáváte-li svým kolegům do nezodpovědných vrahů.
 - Nerespektujete-li názory druhých (i když se mýlí).
 - **Nejste-li schopni tuto pravdu předat druhým.**

Kdybychom měli pravdu...

- ❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?
 - » **Mít pravdu nestačí!**
 - Nadáváte-li svým kolegům do nezodpovědných vrahů.
 - Nerespektujete-li názory druhých (i když se mýlí).
 - **Nejste-li schopni tuto pravdu předat druhým.**

- ❖ Je snadné si říct, že lidé jsou blbci a ignoranti.

Kdybychom měli pravdu...

- ❖ Co si odnést ze Semmelweisova příběhu?
 - » **Mít pravdu nestačí!**
 - Nadáváte-li svým kolegům do nezodpovědných vrahů.
 - Nerespektujete-li názory druhých (i když se mýlí).
 - **Nejste-li schopni tuto pravdu předat druhým.**

- ❖ Je snadné si říct, že lidé jsou blbci a ignoranti.
 - » Ale i kdyby byli, ty rodičky možná nemusely umírat.
 - Kdyby tento doktor předával své vědomosti jinou formou.

Pracujme se sebou

- ❖ Neovládáme druhé; ovládáme (snad) sami sebe.
 - » Pracujme s tím, co máme; nebrečme nad tím, co ne.

Pracujme se sebou

- ❖ Neovládáme druhé; ovládáme (snad) sami sebe.
 - » Pracujme s tím, co máme; nebrečme nad tím, co ne.
- ❖ Snažme si stále uvědomovat, co vlastně děláme.

Pracujme se sebou

- ❖ Neovládáme druhé; ovládáme (snad) sami sebe.
 - » Pracujme s tím, co máme; nebrečme nad tím, co ne.
- ❖ Snažme si stále uvědomovat, co vlastně děláme.
 - » Hledáme poznání? Snažíme se je někomu předat?

Pracujme se sebou

- ❖ Neovládáme druhé; ovládáme (snad) sami sebe.
 - » Pracujme s tím, co máme; nebrečme nad tím, co ne.

- ❖ Snažme si stále uvědomovat, co vlastně děláme.
 - » Hledáme poznání? Snažíme se je někomu předat?
 - » Chceme druhého „porazit“ a „vyhrát“?

Pracujme se sebou

- ❖ Neovládáme druhé; ovládáme (snad) sami sebe.
 - » Pracujme s tím, co máme; nebrečme nad tím, co ne.

- ❖ Snažme si stále uvědomovat, co vlastně děláme.
 - » Hledáme poznání? Snažíme se je někomu předat?
 - » Chceme druhého „porazit“ a „vyhrát“?
 - » Utvrzujeme se, že „lidi jsou blbci“?

Pracujme se sebou

- ❖ Neovládáme druhé; ovládáme (snad) sami sebe.
 - » Pracujme s tím, co máme; nebrečme nad tím, co ne.

- ❖ Snažme si stále uvědomovat, co vlastně děláme.
 - » Hledáme poznání? Snažíme se je někomu předat?
 - » Chceme druhého „porazit“ a „vyhrát“?
 - » Utvrzujeme se, že „lidi jsou blbci“?
 - » Pasujeme se do rolí mučedníků nebo spasitelů?

Jak na to?

❖ Čím někoho nejlépe přesvědčíme?

Jak na to?

- ❖ Čím někoho nejlépe přesvědčíme?
 - » Budeme mu nadávat, zesměšňovat ho...

Jak na to?

- ❖ Čím někoho nejlépe přesvědčíme?
 - » Budeme mu nadávat, zesměšňovat ho...
 - » Budeme mu trpělivě vysvětlovat, v čem se mýlí.

Jak na to?

- ❖ Čím někoho nejlépe přesvědčíme?
 - » Budeme mu nadávat, zesměšňovat ho...
 - » Budeme mu trpělivě vysvětlovat, v čem se mýlí.

- ❖ Stop marketingu i strategii; je to falešné dilema.

Jak na to?

- ❖ Čím někoho nejlépe přesvědčíme?
 - » Budeme mu nadávat, zesměšňovat ho...
 - » Budeme mu trpělivě vysvětlovat, v čem se mýlí.

- ❖ Stop marketingu i strategii; je to falešné dilema.
 - » Chceme-li přesvědčovat lidi, stáváme se dogmatiky.

Jak na to?

- ❖ Čím někoho nejlépe přesvědčíme?
 - » Budeme mu nadávat, zesměšňovat ho...
 - » Budeme mu trpělivě vysvětlovat, v čem se mýlí.

- ❖ Stop marketingu i strategii; je to falešné dilema.
 - » Chceme-li přesvědčovat lidi, stáváme se dogmatiky.

- ❖ **Na našich skutečných cílech doopravdy záleží.**

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.
 - » Zadruhé tím zvyšujeme šanci předání naší pravdy.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.
 - » Zadruhé tím zvyšujeme šanci předání naší pravdy.
 - Chce-li někdo něco jen vysvětlit, udělejme to.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.
 - » Zadruhé tím zvyšujeme šanci předání naší pravdy.
 - Chce-li někdo něco jen vysvětlit, udělejme to.
 - Naši oponenti však nechtějí být poučováni jako ve škole.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.
 - » Zadruhé tím zvyšujeme šanci předání naší pravdy.
 - Chce-li někdo něco jen vysvětlit, udělejme to.
 - Naši oponenti však nechtějí být poučováni jako ve škole.
 - Přijdeme-li jim to do diskuse „vysvětlit“, snižujeme šanci předání.
 - Čím vážněji je budeme brát, tím spíše se něčeho dobereme.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.
 - » Zadruhé tím zvyšujeme šanci předání naší pravdy.
 - Chce-li někdo něco jen vysvětlit, udělejme to.
 - Naši oponenti však nechtějí být poučováni jako ve škole.
 - Přijdeme-li jim to do diskuse „vysvětlit“, snižujeme šanci předání.
 - Čím vážněji je budeme brát, tím spíše se něčeho dobereme.
 - Bez respektu k oponentovi nám snáze unikne jeho postoj.

Hledání pravdy

- ❖ Snažme se v dialogu upřímně hledat pravdu.
 - » Zaprvé tím sami rozšíříme hranice svého poznání.
 - » Zadruhé tím zvyšujeme šanci předání naší pravdy.
 - Chce-li někdo něco jen vysvětlit, udělejme to.
 - Naši oponenti však nechtějí být poučováni jako ve škole.
 - Přijdeme-li jim to do diskuse „vysvětlit“, snižujeme šanci předání.
 - Čím vážněji je budeme brát, tím spíše se něčeho dobereme.
 - Bez respektu k oponentovi nám snáze unikne jeho postoj.
 - Čím lépe jeho postoj chápeme, tím relevantněji k němu mluvíme.
 - Čím lépe jeho postoj chápeme, tím více se od něj můžeme naučit.

Co marketing nevyřeší?

- ❖ Marketingem přimějeme lidi něco koupit, dělat.

Co marketing nevyřeší?

- ❖ Marketingem přimějeme lidi něco koupit, dělat.
 - » Dokonce i začít dialog; v něm už pak ale škodí.

Co marketing nevyřeší?

- ❖ Marketingem přimějeme lidi něco koupit, dělat.
 - » Dokonce i začít dialog; v něm už pak ale škodí.
- ❖ Dialog samotný potřebuje respekt a pokoru.

Co marketing nevyřeší?

- ❖ Marketingem přimějeme lidi něco koupit, dělat.
 - » Dokonce i začít dialog; v něm už pak ale škodí.
- ❖ Dialog samotný potřebuje respekt a pokoru.
 - » Snaha „vyhrát“ je kontraproduktivní.

Co marketing nevyřeší?

- ❖ Marketingem přimějeme lidi něco koupit, dělat.
 - » Dokonce i začít dialog; v něm už pak ale škodí.

- ❖ Dialog samotný potřebuje respekt a pokoru.
 - » Snaha „vyhrát“ je kontraproduktivní.
 - » **Předpoklad, že máme pravdu, taktéž!**
 - Snažme si stále nechat otevřený prostor pro pochybnosti.

Co marketing nevyřeší?

- ❖ Marketingem přimějeme lidi něco koupit, dělat.
 - » Dokonce i začít dialog; v něm už pak ale škodí.

- ❖ Dialog samotný potřebuje respekt a pokoru.
 - » Snaha „vyhrát“ je kontraproduktivní.
 - » **Předpoklad, že máme pravdu, taktéž!**
 - Snažme si stále nechat otevřený prostor pro pochybnosti.

- ❖ **Nestačí mít strategii, jde o celý náš přístup!**

Ochota vidět omyl

❖ Nemluvím o ochotě omyl uznat, ale rozeznat.

Ochota vidět omyl

- ❖ Nemluvím o ochotě omyl uznat, ale rozeznat.
- ❖ **Emoce silně ovlivňují naše logické myšlení.**

Ochota vidět omyl

- ❖ Nemluvím o ochotě omyl uznat, ale rozeznat.
- ❖ **Emoce silně ovlivňují naše logické myšlení.**
 - » Nelze to vypnout; můžeme si to nanejvýš připustit.

Ochota vidět omyl

- ❖ Nemluvím o ochotě omyl uznat, ale rozeznat.
- ❖ **Emoce silně ovlivňují naše logické myšlení.**
 - » Nelze to vypnout; můžeme si to nanejvýš připustit.
- ❖ Co moc nechceme vidět, nám zůstane skryté.

Ochota vidět omyl

- ❖ Nemluvím o ochotě omyl uznat, ale rozeznat.
- ❖ **Emoce silně ovlivňují naše logické myšlení.**
 - » Nelze to vypnout; můžeme si to nanejvýš připustit.
- ❖ Co moc nechceme vidět, nám zůstane skryté.
- ❖ Ochotu lze trénovat na hypotetických situacích.

Příklad selhání

❖ Hypotetická situace:

» argument proti decentralizovanému vymáhání práva

Příklad selhání

❖ Hypotetická situace:

- » argument proti decentralizovanému vymáhání práva
 - Představoval jsem si jej od jednoho semitrolla.
 - **Nevěřil jsem, že by ta situace mohla nastat; a nevěděl o tom!**

Příklad selhání

❖ Hypotetická situace:

- » argument proti decentralizovanému vymáhání práva
 - Představoval jsem si jej od jednoho semitrolla.
 - **Nevěřil jsem, že by ta situace mohla nastat; a nevěděl o tom!**
 - Co argument od někoho, koho si doopravdy vážím?
 - Něco takového změnilo celou situaci.

Příklad selhání

❖ Hypotetická situace:

- » argument proti decentralizovanému vymáhání práva
 - Představoval jsem si jej od jednoho semitrolla.
 - **Nevěřil jsem, že by ta situace mohla nastat; a nevěděl o tom!**
 - Co argument od někoho, koho si doopravdy vážím?
 - Něco takového změnilo celou situaci.
 - Je třeba dostat se (a **udržovat se**) ve stavu, kdy argument přijmu.

Příklad selhání

❖ Hypotetická situace:

» argument proti decentralizovanému vymáhání práva

- Představoval jsem si jej od jednoho semitrolla.
 - **Nevěřil jsem, že by ta situace mohla nastat; a nevěděl o tom!**
- Co argument od někoho, koho si doopravdy vážím?
 - Něco takového změnilo celou situaci.
 - Je třeba dostat se (a **udržovat se**) ve stavu, kdy argument přijmu.

❖ Za pár let jsem to v sobě detekoval znovu.

» **Je to nikdy nekončící práce na sobě!**

Pokora

- ❖ Není slabost přiznat (si), že nevím.
 - » Není třeba mít názor na vše; byt' je to moderní.

Pokora

- ❖ Není slabost přiznat (si), že nevím.
 - » Není třeba mít názor na vše; byt' je to moderní.
- ❖ Je potřeba si stále uvědomovat vlastní omylnost.
 - » Nejen ji jednorázově (či opakovaně) uznat.

Pokora

- ❖ **Není slabost přiznat (si), že nevím.**
 - » Není třeba mít názor na vše; byt' je to moderní.

- ❖ **Je potřeba si stále uvědomovat vlastní omylnost.**
 - » Nejen ji jednorázově (či opakovaně) uznat.

- ❖ **I když se snažíme nebýt, jsme stále zaujatí.**
 - » To se projevuje všude; minimálně na hledání zdrojů.

Respekt

- ❖ Lidé jsou daleko méně hloupí, než se nám jeví.
 - » Máme různé priority; a každý se zabývá těmi svými.

Respekt

- ❖ Lidé jsou daleko méně hloupí, než se nám jeví.
 - » Máme různé priority; a každý se zabývá těmi svými.
- ❖ Není nikdo, od koho se nemáme co naučit.
 - » Včetně etatistů, socialistů, politiků, policajtů...

Respekt

- ❖ Lidé jsou daleko méně hloupi, než se nám jeví.
 - » Máme různé priority; a každý se zabývá těmi svými.

- ❖ Není nikdo, od koho se nemáme co naučit.
 - » Včetně etatistů, socialistů, politiků, policajtů...

- ❖ Nikdy nemůžeme vědět, že se oponent mýlí.
 - » Vždy existuje šance, že se mýlíme my.

Hippasus

❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.

Hippasus

- ❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.
- ❖ Provedl důkaz, že $\sqrt{2}$ je iracionální číslo.

Hippasus

- ❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.
- ❖ Provedl důkaz, že $\sqrt{2}$ je iracionální číslo.
 - » To se nelíbilo pythagorejskému bratrstvu.

Hippasus

- ❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.
- ❖ Provedl důkaz, že $\sqrt{2}$ je iracionální číslo.
 - » To se nelíbilo pythagorejskému bratrstvu.
 - » Pythagoras ho za to prý nechal utopit.

Hippasus

- ❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.
- ❖ Provedl důkaz, že $\sqrt{2}$ je iracionální číslo.
 - » To se nelíbilo pythagorejskému bratrstvu.
 - » Pythagoras ho za to prý nechal utopit.
 - Nebo možná Bratrstvo bez Pythagorova vědomí.

Hippasus

- ❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.
- ❖ Provedl důkaz, že $\sqrt{2}$ je iracionální číslo.
 - » To se nelíbilo pythagorejskému bratrstvu.
 - » Pythagoras ho za to prý nechal utopit.
 - Nebo možná Bratrstvo bez Pythagorova vědomí.
 - Nebo to bylo za vyzrazení tajemství.

Hippasus

- ❖ Objevil iracionální čísla 500 let před Kristem.
- ❖ Provedl důkaz, že $\sqrt{2}$ je iracionální číslo.
 - » To se nelíbilo pythagorejskému bratrstvu.
 - » Pythagoras ho za to prý nechal utopit.
 - Nebo možná Bratrstvo bez Pythagorova vědomí.
 - Nebo to bylo za vyzrazení tajemství.
- ❖ Snažme se neskončit jako Hippasus 🎃

- ❖ Marketingem můžeme otevřít dialog.
- ❖ V dialogu samotném funguje pokora a respekt.
 - » Připouštění své omylnosti zvyšuje šanci na úspěch.
 - A to jak při vlastním poznávání, tak při předávání poznání.
 - » Hledání pravdy je nejlepší cestou k jejímu šíření.
- ❖ Pracujme se sebou; tak lze ovlivnit svět.

Přijďte příště

- ❖ Každé září se věnujeme vzdělávání a dětem; ani to následující nebude výjimkou. Chci přednášet o právech dětí v bezstátní společnosti.

Středa 7. září
v 19 hodin v (de)Centrále